

Titel: Kapitel iv.

Citation: "Kapitel iv.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1876*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r02-shoot-chptrd1e11561.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1876

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel iv.

Nævningerne for den enkelte Samling

Blandt de på Aarslisten optagne Personer udtages Nævningerne til hver enkelt Samling ved Lodtrækning. Bestemmelserne i dette Kapitel herom og om hvad dermed videre står i Forbindelse, ere i det Hele taget af den Karakter, at de ikke trænge til nogen udførlig Redegjørelse. Bestemmelserne kunne henføres til 3 Grupper, nemlig: 1) §§ 77—81, i hvilke Udvalget til Aarsliftens Dannelse forudsættes at være i Virksomhed, 2) §§ 82—85, hvor alene Udvalgets Formand forudsættes handlende, og 3) §§86—93, hvor de videre Foranstaltninger forudsættes gæede over i Retten og dens Formands Hånd.

Ved den første Gruppe af Bestemmelser stal der blot med Hensyn til Reglen i § 79 bemærkes, at den der indførte Adskillelse mellem to Lifter, en over Hovednævninger, en over Hjælpenævninger, er fædvanlig og anbefales ved den Betragtning, at på den ene Side det Antal af 30, som optages på Hovedlisten, regelmæssig tor antages at ville blive tilstrækkeligt, idet der endog er beregnet et Onerstud over det Antal, som vil kunne udkræves til Lodtrækning til en enkelt meget stor Sag, nemlig 28, se Udkastet til Lov om Strafferetsplejen § 314, men at det på den anden Side er nødvendigt såvidt muligt at betrygge sig mod den Omstændighed, at hint Antal dog måtte vise sig utilstrækkeligt. Hjælpenævningerne må selvfølgelig tages blandt dem, der bo i Nærheden af det Sted, hvor Retten holdes, og det er derfor nødvendigt, at Lodtrækningen af dem sker først.

Gjenparter af Listerne må meddeles ikke

blot Rettens Formand, men også Parterne, for at de kunne sættes i Stand til at benytte deres Ret dels til at gjøre Indsigelser på Grund af Udelukkelsesgrunde, jfr. Udkast til Lov om Strafferetsplejen § 312, dels til at forkaste Rævninger, jfr. det Nævnte Udkast §§ 315—317. Meddelelsen til de sigtede Personer og til mulige private Anklagere, kan ikke gives, Førend det om hver enkelt Sag er bestemt, at den skal for Nævningeret, og Udvalget derefter har fået fornøden Meddelelse om Samlingen med eller uden Bestemmelse af Dagen, i hvilken Sagen skal forhandles, se det nævnte Udkast § 263. Da nu denne Bestemmelse ikke behøver at finde Sted tidligere, end at der kan gives den Sigtede 1 Uges Varsel til Samlingen eller Dagen, kan der ikke gives den Sigtede Krav på tidligere Meddelelse end 6 Dage før Samlingen eller Dagen, til hvilken Indstævning er sket. Er Indstævningen sket med kortere Varsel, hvilket imidlertid kun kan ske med den Sigtedes Samtykke, jfr. det Nævnte Udkast § 262, må Meddelelsesfristen afkortes på tilsvarende Måde.

Naar der, efterat Lodtrækningen har fundet Sted og Formanden har besørget de i § 82 ommeldte Indkaldelser og Tilsigelser, måtte indtræde lovhjemlede Grunde til Fritagelse eller Forfald for nogen af Nævningerne, eller Udelukkelsesgrunde komme for Dagen, vilde det være besværligt, ofte umuligt, at få de fornødne Suppleringer foretagne ved Udvalget. På den anden Side vilde det medføre Forhalinger og andre Ulemper, om Suppleringen nødvendig måtte ske ved Retten efter Neglen i § 99. Udkastet har derfor lagt den i Udvalgets Formands Hånd, sålænge indtil Sagen gaar over til Retten og dens Formand. Herved er der i og for sig ingen Betænkelighed, kun at Gyldigheden af Udvalgsformandens afgjørelse om Udelukkelse og Fritagelse indskrænkes til den forestående Retssamling, se § 84 sidste Stykke. Ogsaa må de negative Afgjørelser Kun betragtes som bestemmende for hans Handlemåde, medens de iøvrigt henvises til Retten, se § 84 3die Stykke. Grundsætningen er nemlig, at Afgjørelser med Hensyn til Aarslisten alene kunne

træffes af Udvalget, Afgjørelser med Hensyn til Samlingslisterne dels af Udvalget, dels fra det i § 83 ommeldte Tidspunkt af Retten, se § 86; den Beføjelse til at træffe Afgjørelser, som af praktiske Grunde for et Mellemtidsrum tillægges Udvalgets Formand, bør ej udstrækkes videre end fornødent, for at ikke Suppleringen ved ny Lodtrækning skal udsættes; den bør derefter indskrænkes til en Ret ti! at beslutte Udslettelse af Samlingslisterne og føretage den nødvendige Suppleringslodtrækning. Selvfølgelig må ogsaa ved disse supplerende Lodtrækninger Fristerne i §§ 81 og 82 forkortes så meget, som Nødvendigheden byder, se § 84 2det Stykke. At de få den Nærmerede Længde, har ikke den Vægt, at hele Sagen bør udsættes derefter, jfr. ogsaa § 90.

Dagen for Retssamlingens Begyndelse tilstilles alle vedkommende Aktstykker Rettens Formand (§ 85). og alle videre Foranstaltninger med Hensyn til Samlingslisterne gå nu over til Retten og dens Formand. Rettens Funktioner herved ere ganske ensartede med Udvalgets, se §§ 86 og 90, og Afgjørelserne efter § 86 ere derfor ogsaa upåankelige, men have alene Gyldighed for den løbende Samling. Forskjellige fra de

Samlingslisterne vedrørende Afgjørelser, som omtales i § 86, ere de Afgjørelser, som Retten træffer, naar Indsigelser mod en nævning fremkomme fra Parternes Side under en enkelt Sag, se Udkast til Lov om Strafferetsplejen § 312. En Afgjørelse efter § 86, der ikke anerkender en Udelukkelsesgrund, hindrer ikke Parterne fra i de efterhånden førekommende Sager at rejfe Indsigelse, Noget, hvortil i det Mindste den Sigtede og private Anklagere ikke tidligere have havt Lejlighed, og efter kontradiktorisk Forhandling fåe det Afgjort ved en Kjendelse, der ikke ubetinget er undtagen Påanke.

Den i § 87 for Nævninger, der udeblive uden lovligt Forfalds bestemte Straf vil ikke findes for høj, naar Hensyn tages til de meget store Ulemper, der ved Udeblivelsen let kunne forårsages. Ved Samlingens Slutning påhviler der Rettens Formand de i §§

91 og 93 omtalte Pligter. Med Hensyn til Reglerne i § 92 bemærkes, at det er en i alle Lovgivninger anerkjendt, undtagelsesfri Regel, at Nævninger i Straffesager ikke fåe Godtgjørelse. Deres Hverv er, som det ofte hedder, et Æreshverv; det er tillige en offentlig Byrde, som må boeres for Samfundets Skyld*). De, der ikke kunne bære denne Byrde, bor fritages for Nævningehvervet, jfr. Udkastets § 63. Derimod gire endel Lovgivninger, nu også det nye tyste Udkast, nævninger, der bo i en vis Afstand fra Rettens Sæde, Krav på Erstatning af Rejseomkostninger. Dette må erkjendes for billigt Skulde der i aldeles særegne Tilfælde være Grund til at yde Nævninger mere, måtte Bestemmelse derom træffes ad overordentlig Vej.